

LOGIN

[Til
Oversigt](#)

020162222 Bælgplanter i vinterraps

SEGES
Agro Food Park 15
8200
Aarhus N

Forsøgsplanen er sidst opdateret d. 18-06-2021
Fordelingsdato: 23-06-2021

Planansvarlig: Hanne Justesen Bach
Telefon: 72203385
Email: HJB@teknologisk.dk

FORMÅL: At undersøge effekten af ikke-overvintrende bælgplanter sået sammen med vinterraps i forhold til kvælstofforsyning, udbytte, kvalitet og skadedyrsangreb.

BAGGRUND: I Frankrig er det blevet udbredt at så en bælgplante (ikke-overvintrende) sammen med vinterraps, hovedsageligt for at bidrage til kvælstofforsyningen. Det undersøges i dette forsøg, hvilke gavnlige effekter en sådan samdyrkning kan have for dyrkning af økologisk vinterraps.

FORSØGSBETINGELSER:

Forsøgsarealet skal:

- anlægges på arealer der er omlagt eller under omlægning til økologisk dyrkning.
- anlægges på et areal med lavt ukrudtstryk.
- anlægges så parcellerne kan radrenses enkeltvis.

Forsøgsarealet må IKKE:

- anlægges på ejendomme eller arealer i samdrift, hvor der avles raps til certificeret udsæd.
- anlægges på arealer, hvor der inden for de sidste 4 år har været dyrket raps.
- anlægges på vandlidende jorde.
- have forfrugt kløvergræs.

I foråret skal der laves tællinger af forekomsten af rapsjordloppens larve i planten, hvilket er en tidskrævende opgave.

DISPENSATION: Til brug for dispensation til ikke økologisk udsæd skal der, som notat, i PC-Markforsøg indberettes forsøgsværtens autorisationsnummer for økologi, samt marknr. INDEN anlæg af forsøget.

VEJRSTATION: Der skal opsættes vejrstation i forsøget. Vejrstationen opsættes så tidligt som muligt. Dato for opsættelse anføres i måleparameteren "VEJRSTATION OPSÆTNING, Dato". Vejrstationens ID skrives i Notater. Nedtagningsdato skrives i måleparameteren "VEJRSTATION NEDTAGNING, Dato".

ANLÆGSDATA: Anlægges på tværs af agerretningen. Anlægges i bruttoparceller af 4,5 m (tre småparceller) x 12 m. Forsøget anlægges, så der tages højde for arbejdsbredden af de maskiner der skal anvendes til såning og ukrudtsrenholdelse og høst. Kan evt. anlægges som plot i plot, hvis der er mulighed for at udføre radrensning i parcellerne.

DESIGN DATA: Fuldstændigt blokforsøg, 1 faktor (Randomiseret), 5 Gentagelser. Parcellfordeling: randomiseret. Anlægsparecel minimum 54m².

Generel behandling:

Kategori	Middel	Omfang	Mgd./ha.	Gprovnr.
Udsæd og såning	Så-dato, hovedafgrøde	Kun forsøg		
	Rækkeafstand	Kun forsøg		
Gødskning og sprøjtning	Radrensning	Kun forsøg		

GENEREL BEHANDLING:

Forsøget gødskes som udgangspunkt som omgivende mark. Det er dog et ønske at forsøget gødes moderat, så gødskning i forhold til forfrugt aftales med Inger Bertelsen.

Af hensyn til agersnegle skal jorden holdes sort ved gentagne harvninger mindst 2 uger op til pløjning og såning. Alternativt skal der spredes Ferremol på forsøgsarealet.

I foråret radrenses alle led, dels for at fjerne ukrudt, men også for at fjerne evt. overlevende bælgplanter.

Forsøgsled og forsøgsbehandlinger:

Faktor 1: Dyrkningsstrategi			
Led	Tid	Behandling, mgd./ha *)	Specifikation, mgd./ha *)
1	Stadium 00 Såning	Vinterraps	60 Spiredygt. frø/m ²
			Butterfly
2	Stadium 00 Såning	Vinterraps	60 Spiredygt. frø/m ²
			Butterfly
	Stadium 00 Såning mellem afgrøderækker	Hestebønne	15 Spiredygt. frø/m ²
			Fuego
3	Stadium 00 Såning	Vinterraps	60 Spiredygt. frø/m ²
			Butterfly
	Stadium 00 Såning mellem afgrøderækker	Alexandrinekløver	100 Spiredygt. frø/m ²
4	Stadium 00	Vinterraps	60 Spiredygt. frø/m ²

	Samsåning		Butterfly
		Alexandrinekløver	100 Spiredygt. frø/m ²
5	Stadium 00 Samsåning	Vinterraps	60 Spiredygt. frø/m ²
			Butterfly
6	Stadium 00 Samsåning	Linser	40 Spiredygt. frø/m ²
		Vinterraps	60 Spiredygt. frø/m ²
7	Stadium 00 Samsåning		Butterfly
		Lathyrus	20 Spiredygt. frø/m ²
8	Stadium 00 Samsåning	Vinterraps	60 Spiredygt. frø/m ²
		Fodervikke	10 Spiredygt. frø/m ²
9	Stadium 00 Samsåning	Bukkehorn	40 Spiredygt. frø/m ²
		Vinterraps	60 Spiredygt. frø/m ²
		Hvidkløver	300 Spiredygt. frø/m ²

*) l/kg pr. ha. svarer til ml/g pr. 10 m²

VEJLEDNING TIL FORSØGSBEHANDLING:

Hvis såbedet er tørt, tromles forsøgsarealet efter såning for at sikre en ensartet fremspiring.

Såning:

- Led 1-3: Rapsen sås i 2 cm's dybde.
- Led 2: Hestebønne sås i 5-8 cm's dybde mellem rækkerne af raps.
- Led 3: Alexandrinekløver sås i 1-2 cm's dybde, mellem rækkerne af raps.
- Led 4-8: Samsåning af raps og bælgplanter (i et træk) i 2,0 cm's dybde.
- Led 9: Samsåning af raps og hvidkløver (i et træk) i 1 cm's dybde.

Ukrudtsbekæmpelse: Der udføres som udgangspunkt ikke radrensning i efteråret, men er der behov for dette aftales det med Inger Bertelsen. Led 2-3 må ikke radrenses i efteråret. Udførte ukrudtsbehandlinger skrives ind som forsøgsbehandling i det enkelte led i foråret foretages radrensning alle led, se under General behandling.

UDSÆD: Udsæd af raps og bælgplanter leveres udvejet af Teknologisk Institut.

PLANTEVÆRN: Ferramol skaffes lokalt.

Måletider

	Niveau	Måleparameter	Analyse
P01	01-08-2021, Ved anlæg		
	Forsøg	JB NR vurderet, evt. teksturanalyse indberettes.	
	Forsøg	JORDPRØVE-UDT. 0 -25 cm til Agrolab(pose). Prøvestørrelse 300-400 g	PT, 0 -25 cm dybde RT, 0 -25 cm dybde KT, 0 -25 cm dybde MGT, 0 -25 cm dybde
	Forsøg	JORDPRØVE-UDT. N-min 0 -25,Agrolab(plastpose). Prøvestørrelse 300-400 g	TØRSTOF, % i jord 0-25 cm N-MIN, 0 -25 cm dybde NO3-N, ppm i jord 0-25 cm NH4-N, ppm i jord 0-25 cm
	Forsøg	VEJRSTATION OPSÆTNING Dato, Se tekstafsnit VEJRSTATIONER.	
P02	Stadium 11 - 12, Efter fremspiring		
	Parcel	PLANTEBESTAND planter/m ² . Vinterraps	
	Parcel	BÆLGPLANTER planter/m ² .	
P03	Stadium 15 - 30, Oktober		
	Parcel	BÆLGPLANTER % dækning af jord.	
	Parcel	AFGRØDEHØJDE cm. Vinterraps	
	Parcel	UKRUDT % dækning af jord.	
P04	16-09-2021, 14 dage efter, første nattefrost (temperatur under -2 grader)		
	Forsøg	**1 dato for. Første nattefrost	
	Forsøg	*1 . Første nattefrost-temperatur, grader C.	
	Parcel	FROSTSKADE karakter 0-10, 0=ingen frostskaade,10=alle blade visnet. Bælgplanter	
P05	Stadium 30 - 35, Forår ved begyndende vækst		

Parcel	OVERVINTRING AF BÆLGSÆD % planter (bedømt), 0=alle udvintret, 100=ingen udvintret.	
Parcel	Udføres kun i følgende Gentagelser: 1, 3 RAPSJORDLOPPER % planter m larver. Se Vejledning i Bedømmelser	
Parcel	Udføres kun i følgende Gentagelser: 1, 3 RAPSJORDLOPPER larver/plante, ("Måleflade"=Antal planter bedømt). Der indberettes for 5 planter/parcel. Se tekstafsnit RAPSJORDLOPPER.	
Parcel	PLANTEBESTAND planter/m2. Vinterraps	
Parcel	UKRUDT % dækning af jord.	
P06	Stadium 85	
Parcel	UKRUDT % dækning af jord.	
Parcel	LEJESÆD karakter 0-10, 0=helt stående, 10=helt i leje.	
Parcel	GRÅSKIMMEL % planter m.	
Parcel	SKULPESVAMP % dækning på skulper.	
P07	Stadium 90, Ved høst	
Forsøg	FAGLIG VURDERING dato for.	
Forsøg	VEJRSTATION NEDTAGNING Dato.	
led	KERNE/FRØ-PRØVE til Koldkærgård. Der udtages en prøve på 250 g. pr. parcel. Prøverne samles enten til en ledprøve inden forsendelse eller sendes på parcelniveau sammen med labels til ledprøven.	OLIE, % i tørstof RENHED, % i råvare RÅPROTEIN, % i tørstof VAND, % i kerne/frø
Parcel	PARCELUDBYTTE kg kerne/frø (ukorrigeret). Se tekstafsnit HØST.	
Parcel	SPILD hk/ha.	

RAPSJORDLOPPER: I P05, i 1. og 3. gentagelse udføres registrering af rapsjordlopper jf. Vejledning i bedømmelser. Se: [Vejledning i bedømmelser i Landsforsøgene](#) for beskrivelse af 'Procent planter med larver'.

HØST: Direkte høst eller efter aftale med Inger Bertelsen.

INDBERETNING ØKO-FORSØG Markens/forsøgets grundoplysninger samt alle optællinger, behandlinger og bedømmelser indberettes løbende til Teknologisk Institut. Alle grundbehandlinger anføres med type, mængde og dato. Forsøget afsluttes med et notat i PC-Markforsøg vedrørende faglig vurdering. Som påmindelse er oprettet en måleparameter FAGLIG VURDERING - her indberettes datoen for notatet.

Følgende forhold beskrives i notat:

- Vejret ved behandling
- Beskrivelse af såbed ved etablering
- Afgrødetæthed
- Tørke og andre betydende klimatiske betingelser
- Beskrivelse af den omgivende mark
- Beskrivelse af afgrødens tilstand ved høst

BETALING FOR UDFØRT FORSØGSARBEJDE: Ydes til forsøg, der er gennemført efter planen og indberettet rettidigt med alle de ønskede oplysninger og bedømmelser.

KONTAKTPERSON - ØKOLOGI: Spørgsmål vedr. forsøgsplanen og faglige tilbagemeldinger rettes til Chefkonsulent Inger Bertelsen: 87 40 54 53 / 40 34 21 71 eller på mail: inb@seges.dk